

Sipsiku Kuukiri

Jäätmetekke vähendamise nädal
kutsus meid osalema kampaanias
„Korduskasutus ja selleks
ettevalmistus“

Tallinna Lasteaed
Sipsik

November 2023

Nr 153

**RÕHMUSIPSİKUTE
MÕTTED KESKKON-
NA- JA LOODUS-
HOIUST**

**MIS ON JÄÄTMETE
TAASKASUTUS?
SA PEAD IGAT ASJA
SORTIDESSE PANE-
MA.
SA SAAD NENDEST
MIDAGI MEISTERDA-
DA VÕI TEHA.
PUDELID JA PAPER-
KOTID.
KÕIKI ASJU EI TOHI
ÜHTE PRÜGISSE VI-
SATA.**

**MIS ON ÕHUSAAS-
TE?
TORM. LINNUKAKA,
SIGARETISUITS, PA-
HA ILM JA PRÜGI.**

**MIS ON ÖKOLOOGI-
LINE JALAJÄLG?
SEE ON SEE, KUI SA
ASTUD LUME SISSE.
SEE ONGI.
SEE ON MAAILMA
AITAMINE.
SEE, KUI SA EI RAIS-
KA TOITU.**

18 - 26. november on Euroopa jäätmetekke vähendamise nädal, mille raames kutsutakse inimesi üles jäätmeteket vältima ning ressursse mõistlikult kasutama. Kuna selleaastase kampaania fookuses on PAKEND, siis meie mõtlesime, kuidas pakendeid märguliselt taaskasutada, neile uus elu, lastele ja vanematele aga koostegemise kogemus anda.

Teoks sai mõte meisterdada koos tühjadest kanistritest IGLU ja luua nii lastele meie lasteaeda imeline talvepesa, kus on mõnus talvemõnusid nautida. Esmalt kogusime kodudest ja lasteaiast kokku iglu ehituseks vajaliku arvu valgeid kanistreid. Kogumiskampaania kestis mitu kuud, sest kokku oli vaja saada nelisada kanistrit.

Meie projekti tarbeks vabanes ka mõni lähedal asuv bensiinijaam ülearustest kanistritest. Seejärel algas koostöös asjatundlike lastevanematega ehitusprojekti koostamine. Seda ikka selleks, et korrektselt ja professionaalselt koostatud projekti abil ei kannataks edasine iglu ehituse kvaliteet. Ja nii algaski Sipsiku Jõulumaal ühine loomine, mille käigus sai iga laps lisada oma osa ja panuse. Kahjuks mängis ilmataat meile väikese viguri ja andis iglu ehitamise hetkeks liialt palju külmakraade, mistõttu kanistrite omavaheliseks kinnitamiseks valitud vahend ei toimunud. Võtsime vastu otsuse, et jääme ootama iglu töötoa läbiviimiseks sobivamat soojemat ilma. Projektiga õpetame lastele keskkonnateadlikkust ja järgime rohelise lasteaiia põhimõtteid, kasutades ehitusmaterjalidena taaskasutatud pakendeid.

Prügihunt õpetas keskkonda ja loodust hoidma

OÜ Üritusturundus koostöös Tallinna Strateegiakeskusega pakkus võimalust lasteaias Sipsik viiel aiarühmal osaleda õppeprogrammis „Jäätmetekke vältimine ja vähendamine, kordus- ja taaskasutamine ning

jäätmete liigiti kogumise harjumuse kujundamine", mille eesmärk on tõsta laste keskkonnateadlikkust, toetada individuaalsust, loovust ja mängu kaudu õppimist.

Prügihunt ja tema abiline õpetasid Rõõmu-, Päikese-, Mängu-, Naeru- ja Tähesipsikute rühma lastele eakohaselt ringmajanduse põhitõdesid, jäätmetekke vältimist ja jäätmete liigiti kogumist. Lapsed said teada, mida ja miks kogutakse biojätmete, paberi- ja kartongi, plast-, metallpakendi ja joogikartongi, klaaspakendi, ohtlike

jäätmete ja segaolmejäätmete konteinerisse.

Kõikidele osalejatele jagas Prügihunt kaasa õppematerjali, kus värvida keskkonnateemalisi pilte ning lahendada lihtsamaid keskkonnavalaseid ülesandeid.

Rõõm on tõdeda, et jäätmete liigiti kogumist saavad lapsed nüüdsest harjutada ka Sortaider OÜ poolt rühmaruumidesse paigutatud kogumiskastide toel. Jäätmete

liigiti kogumise kastide komplekt on 4-sektsiooniline erinevate jäätmete - pakendid, vanapaber ja kartong, biojätmed ja segaolmejäätmed - liigiti kogumiseks.

Suhtume loodusesse vastutustundega, teadvustame keskkonnaprobleeme, mõistma inimese ja keskkonna seoseid ning tegutseme loodust ja keskkonda säästes. Väikesest asjast kasvab suur!

Jutu pani kirja õppealajuhataja Ene

Tähesipsikute põnevad tegemised novembris

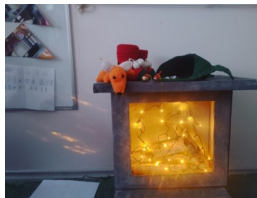
Tähesipsikud alustasid novembrikuud hingede ja tunnete teemal. Meil oli rühmas praktikal Merlin, kes tutvustas lastele M. Snuniti raamatut "Hingelind". Rääkisime erinevatest tunnetest ja hingest, mis meil

kõigil on, aga mida me ei näe ega saa käega katsuda. Panime põlema patareiküünla, soovisime salasoove, paitasime hingelindu ja rääkisime, mis avab meie enda rõõmulaeka. Mardipäeval valmis ühistööna vahva mardisokk. Uurisime mis on mardisantidel seljas. Saime teada, et ka sokuke võib olla üks tegelane. Mardid soovivad ikka head. Mõni maskis tegelane olevat natuke hirmus, mõni aga väga naljakas. Isadepäeval valmistas lastele ja isadele rõõmu mullimeister, kes pani meid kõik kordamööda oma

mulli. Meisterdasime taaskasutuse projekti raames jõuludeks endale vanadest kastidest kamina, mis on nüüd meie rühmatao

õdususe allikaks. Meil oli rõõm võõrustada oma rühmas Islandilt pärit õpetaja Lindat, kes rääkis ka natuke Islandi keeles, mis oli hoopis teistsuguse kõlaga. Linda sai osa hommikuringist ning helkuritestist, kus uurisime pimedas ruumis taskulambiga helkureid. Novembri üks toredamaid sündmusi oli koostöös vanematega rühma kaunistamise õhtu, mille käigus said jõulurüüsesse meie rühmaruumid ning valmisid jõulukaardid Pihlakodu elanikele.

Jutu pani kirja õpetaja Merje

Rõõmusipsikute projekt „Avatar ja inimene“

Rõõmusipsikud jätkasid novembrikuus „Avatari ja inimese uurimisprojektiga“. Mitmetes grupitegevustes said lapsed ülevaate inimese organismi ehitusest ehk anatomiast. Inimesed erinevad üksteisest mitmel moel, kuid inimkeha ehitus on peamiselt ühesugune. Inimene peab ellujäämiseks ja kasvamiseks täitma mitmeid ülesandeid, mis eeldavad teatavate elundkondade olemasolu. Neid elundeid uurides püüdsime leida vastuseid projekti alguses üleskerkinud küsimustele. Mis on südamel sees ja kuidas süda töötab? Kas meie luude sees on midagi? Kuidas süda pumpab verd? Kuidas jalad liiguvad? Mis on aju sees?

Osalesime Pere ja Kodu taaskasutuse ja jäämaterjalide konkursil „Roheline kuusk“. Lapsed otsustasid, et meie roheline kuusk on lume all peidus. Kuuse tegemiseks koguti lasteaia kõikidest rühmadest paberprügi- kasutatud joonistuspabereid, pappkaste. Kõigepealt seati pappkastid üksteise peale virna. Seejärel purustasid lapsed kasutatud joonistuspaberid paberipurustajas. Kortsutasid kasutatud joonistuspaberit puu vormimiseks, katsid kliistriga kastid ära ja raputasid purustatud paberi peale. Laste ettepanekul tõid ka lapsevanemad purustatud paberipuru, mida saime kuuse tegemisel kasutada. Kuuse tipuks oleva tähe tegime penoplastist ja katsime guaššvärviga. Kuuse ehted saime vanast katki läinud valgusketist. Tehtud tööga soovisime tähelepanu pöörata joonistades paberite maksimaalsele kasutamisele. Kõige meeldejäävamaks ürituseks novembrikuus oli Rõõmusipsikutel sportlik isadepäev Kalevi poksiklubis. Isadepäeva tähistamise koht oli üllatuseks nii Rõõmusipsikutele endile kui ka isadele. Stefania isa Ruslani eestvedamisel said kõik osa tunniajalisest poksitreeningust. Sportliku isadepäeva lõpetuseks andis iga laps oma isale üle medali ja kosutava jõupaki.

Jutu pani kirja õpetaja Maarja

Jutu pani kirja õpetaja Maarja

Südamesipsikute põnevad tegemised novembris

Südamesipsikute novembrikuu tähtsaim sündmus oli muidugi isadepäeva tähistamine. Juba septembris alustasid lapsed kaartide valmistamist, et ikka õigeks ajaks valmis saaks. Ka laul, mida isaga koos spordisaalis laulda, sai selgeks. Lapsed valmistasid ise võileivad. Neid oli tore koos issiga peale takistusraja läbimist süüa.

Jutu pani kirja õpetaja Anne

Päikesesipsikute põnevad tegemised novembris

Päikesesipsikud jätkasid novembris raha projekruumi kaunistades. Valmistasime toredad plaka- jaoks. Isadepäeva raames külastasime Park mi- Veetsime mõnusalt kvaliteetaega aktiivsemalt kaasa küpsetanud muffineid. Veel külastas meid Rahvusoper Estonia korraldatud haridusprosaime rõõmustada ka Tähesipsikute lapsi oma

tiga ja valmistusime jõuludeks rühmatid kanistrite kogumiseks iglu ehituse niggolfi Nautica keskuse 2.korrusel. tegutsedes. Isadele olid lapsed lasteaia Prügihunt. Novembri lõpus käisime jektis "Orkestrimäng". Kadrisantidena vahvate mõistatuste ja esinemisega.

Jutu pani kirja õpetaja Viktoria

Mängusipsikute põnevad tegemised novembris

Kuigi ilmad muutuvad jahedamaks, ei lase meie rõõmsameelne seltskond end sellest häirida. Uue õpetajaabi liitumine tõi meeskonda veelgi rohkem rõõmu ja sära. Tiina on meie rühma sujuvalt sulandunud ja lapsed temaga kiiresti sõbrunenud.

Novembrikuud alustasime külaskäiguga Eesti Noorsooteatrisse, kus vaatasime etendust "Kodud". Selles vahvas nukulavastuses sattusime koos varblasepoisiga külla vareste, karude, rebaste, mesilaste, aialilledele ja laste kodudesse ning õppisime, kuidas nende kodusid nimetatakse. Etendus oli põnev. Nii mõnegi koha peal said lapsed südamest naerda. Isadepäeva tähistamine taskulampidega aardejahil oli meelde jääv sündmus. QR-koodide kasutamine lisas veelgi põnevust ja nutikust ning lapsed näitasid üles suurt innukust ülesannete täitmisel. Prügihundi külaskäigul said Mängusipsikud mitte ainult teadmisi prügisorteerimisest, vaid ka

meile ette väga põhjaliku jutte koerast, esitasid küsiratõug on labrador. Toas oli suure koeraga jalutada. Laste hulgas tekitas koer tõeliselt suurt elevust. Kuu lõpus jõudsime käia ka Loodusmuuseumis. Muuseumitunnis saime teada, miks me ei näe talvel karu jälgi lumes, mis juhtub karuema koopas. Nägime ja katsusime millised on jänesed ja oravad kevadel ja talvel. Mida nad söövad? Miks on jänes talvel valge? jne. Peale muuseumitundi uudistasime ringi ja käisime vaatamas ka elamusnäitust "Tuur Maria unenägu". Rohelise jõulukuuse meisterdamise võistlus jääkmaterjalidest ja jõulukaartide valmistamine hooldekodule on olnud suurepärase viisi jõuluaja alguse tähistamiseks ja headuse jagamiseks.

Jutu pani kirja õpetaja Kristiina

Saame tuttavaks! Mängusipsikute õpetaja abi Tiina

hmoorikas, hooliv, hea vestluskaaslane, pühendunud. Loodan, et saan teie kõigiga rohkem tuttavaks ja meie koostöö sujub.

Tervitustega

Tiina

Tere, vahva Sipsiku lasteaiapere!

Minu nimi on Tiina ja olen Mängusipsikute rühma uus õpetaja abi. Varasemalt olen töötanud lastehoius ning ka minu enda peres kasvavad kaks vahvat tüdrukut. Vabal ajal meeldib mulle dokumentaalfilme vaadata või lugeda mõnda head raamatut. Samuti naudin sõpradega koos olemist, head nalja ning soojemal perioodil ka telkimist. Minu endised kolleegid iseloomustavad mind selliste sõnadega: hu-

Naerusipsikute põnevad tegemised novembris

Naerusipsikute november on möödunud peamiselt planeete uurides. Oleme saanud teada palju huvitavat kosmosest, galaktikast ja päikesesüsteemist, teinud palju meisterdamisi ja loonud palju temaatilisi kunstitöid, aga ka laste loovusest sündinud imelist kunsti. Oleme uurinud ja vaadanud videoid, kuidas esimene inimene kuu pinnale astus; kuidas sooritati maailma rekord kosmosehüppes ja milliseid hääli teevad planeedid. Kõige selle kõrval oleme saanud külastada KUMU muuseumitundi "Konfliktid ja kohandumised Nõukogude aja Eesti kunstis (1940-1991)". Arendasime sõnava-

ra kunstivaldkonnas: abstraktne kunst, realistlik- realism. Erinevad materjalid kunstis (kangas, klaas, metall, puit). Oleme teadlikud prügisorteerijad, selle kinnitajaks oli ka Prügihunt, kes meie teadmisi kinnistamas käis. Samuti saime uusi ja kinnitasime vanu teadmisi liikluslinnakus, kus lapsed said põhjaliku ettevalmistuse enne liikluskeerisesse minekut. November on kuu,

kus on mitmed tähtpäevad, mida me lasteaias ühiselt kui eraldi rühmades tähistame. Sel aastal võõrustasime isasid ja vanaisasid isadepäeval. Saalis toimus kontsert ja hiljem rühmas mõnus koosviibimine ja kingituste jagamine. Südantsoojendav oli näha rohkete osavõttu, kaksikümne üs is, kolm vanaisa ja lisaks ka mõned emad. Kadripäeval toimus traditsiooniline kadrijooks sõprusrühmadesse. Naerusipsikute sõprusrühmaks on Mängusipsikute rühm ja sinna me üllatusvisiidi tegime. Oh seda üllatust!

Meie igapäevaellu kuulub ka liikumine ja tervislike eluviiside kinnistamine. Meie rühma lastele meeldib väga teha joogaharjutusi, joosta, mängida erinevaid liikumismänge. Osalemine ülelinnalisel spordihommikul oli väga tore põhjus taas joogaharjutusi teha ja päevaks mõnusa tunde tekitada. Novembrikuus algavad ka ettevalmistused jõuluperioodiks. Jõulukaartide meisterdamine hooldekodule, rühma kaunistamine ja jõulusalmide õppimine. Jõuluootus on nii suur ja ettevalmistusi lapsed naudivad väga. Õnnitleme ka meie rühma Emiliet, kes iluuisutamises oma esimese koha medali võitis! Oleme nii uhked!

Jutu pani kirja õpetaja Maria

Väärtustades taaskasutust teeme ise kingitused

Väärtustades taaskasutust ja lähtudes meie rohemotost „Vanast tee sa miski uus, see on lasteaias tuus.“ valmistasid lasteaia Sipsik lapsed ise isadepäevaks kingitused jää- ja taaskasutusmaterjalidest. Nii leidsid vanad CD-plaadid hoopis teise otstarbe ja meie laoruumi kuhjunud kasutamata pakendikarbid uue kuue, sest Rõõmusipsikute rühma lapsed tegid isadele kingituseks säravad medalid isikupäraselt kujundatud kingipakendites, Naerusipsikute rühma lapsed röstisid aga isadele tervisliku müsli, mille pakendasid samuti seisma jäänud ja taaskasutust leidnud karpidesse.

Sipsikute kadrirall

Kadripäeval võttis Kadriema kaasa kadrilapsed, Kadrikaru, Kadrihane ja Kadrisoku ning Kadritite... Igal tegelasel oli oma osa rühmarahvale õnne toomises. Trall algas juba rühma ukse taga, kus kadrilugude saatel paluti tuppa saamist. Kadridel oli kaasas

“õnnekeni” (terakesed), mida laotati lahkelt kõikjale, soovides karja-, villa-, härja-, sea-, lamba- jne õnne. Siis algas suur tants ja trall ning kadrid said esitada oma õpitud lugusid. Sabatantsuga liitus ka rühmarahvas ja Kadrikaru juhtimisel said kõik toredad karuvõimlemise harjutused selgeks! Peale tantsu oli Kadrihane etteaste, tema tahtis kontrollida rühmalaste tarkust. Kadrilaste abiga esitati mõistatusi ja tähe arvamise mängu. Kui rühmarahva teadmised kontrollitud, jõudis kätte andide jagamise aeg. Kadrid said see-

kord suu magusaks piparkookide ja mandariinidega! Aitäh lahkele pererahvale! Enne lahkumist saadi osa veel Kadrisoku puksimisest ning Kadritite pritsimisest, seda ikka “õnne” toomise eesmärgil. Kadrihane vitsake vitsutas tervist ja pikka meelt kõigile rühmaõpetajatele ning peale tänulaulu oligi aeg kadrisantidel edasi minna.

Teksti autor: muusikaõpetaja Egle

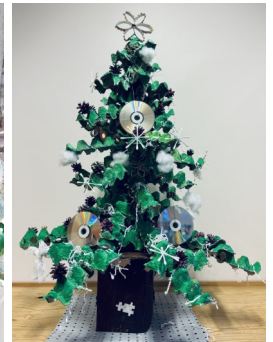

Rohekuuse projekt

Üheks jäätmetekke nädalasse sobivaks tegevuseks oli lasteaia Sipsik jaoks osalemine Pere ja Kodu ning Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu poolt korraldatavas kampanias „Rohekuusk“, millest võtsid osa Päikesesipsikute, Rõõmusipsikute ja Mängusipsikute rühm. Koostöös laste, õpetajate ja lapsevanematega koguti kokku taaskasutus- ja jääkmaterjalid, koostati kavandid ning panustati oma mõtete ja

tegudega ühisesse loomingsusse. Projekti jaoks kasutati seda, mis juba olemas, üle või kasutatud. Nii said munarestid, pappkastid ja -karbid, tualettpaberi rullid, kasutatud koo- piapaberid, üksikud pusletükid, kile- ja kangatükid, paelad, vanad kuusepirnid ja CD-plaadi toorikud uue ELU. Lasteaia Sipsik lapsed teavad, et „vanast tee sa miski uus, see on lasteaia tuus“, sest kõik, mille oleme endale kunagi soetanud ja kasutanud, pole ka katkisenä või ülejäägina prügi, vaid hoopis materjal millegi uue tarvis.

Suur tänu lapsi innustavatele õpetajatele ja õpetajaid inspireerivatele lastele!

Esmaabi koolitus lastele

Sipsik teab, et mõnikord võib tekkida olukord, kus peab kiiresti otsustama, kas kutsuda abi või anda ise abi. Sipsik teab ka seda, et lapsed on küll väga tähelepanelikud ja abivalmid, aga neile oleks vaja õpetada, kuidas abivajajat või ka ennast õigesti abistada. Seetõttu kutsus Sipsik lasteaeda Rahvakoolitus Elu MTÜ-st Maria Liigeri, kes teab täpselt, mida teha siis, kui on juhtunud õnnetus, millises olukorras kiiresti abi kutsuda ja millega saab ise hakkama kui oskused on omandatud. Rõõmu- ja Päikesesipsikute rühma lapsed õppisid 16. novembril läbi viidud koolitusel tegutsema nii kergete traumade puhul kui ka raskemates olukordades. Kõigepealt harjutati paarisõnna haava sidumist, seda nii käele kui ka jalale. Seejärel said lapsed teada, kuidas on õige tegutseda ninaverejooksu ja minestamise korral. Üks Rõõmusipsik teab rääkida: „Kui IMESTAD, siis tuleb käed ja jalad üles tõsta.“

Palju õnne!

Hilja
3.november

Laura
16.november

Katre
24.november